

ՊԱՅՄԱՆՔ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ԿԱՆԻՍԿ
Տարեկան վեցամսեայ
4 Պոլսոյ համար 6 մեկիստ 3 մ.կ.
Գումարաց » 7 » 3 1/2 »

10
ՓԱՐՍՅ

Օ Ր Ա Գ Ե Բ

10
ՓԱՐՍՅ

ՊԱՅՄԱՆՔ

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ վերաբերեալ որ եւ է
համակ եւ գրութիւն պէտք է ուղղել
առ ՏՅՈՐԷՆ-ԽԱՐԱԳԻՐ Կ. ՊՕԽԱ ՄԷՐ-
նան չարք Ռիւշտի ԷՃ. խան Երկրորդ
յարկ քիւ 19:

Direction du journal arménien
HAIRÉNIK. CONSTANTINOPLE
Mérédjan Ruchdi éffendi Han No-49

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Gérant-Responsable
M. MELIKIAN

Ա.Զ.Գ. — Երեք օր ետքը փոխառուած «Հայրենիք»-ի իւրաքանչիւր թերթը յետ այսօրիկ 20 փարայի պիտի վաճառուի:

ՏԱՄՆԵՒՈՒԹԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ—ԹԻԻ 2350

ՇԱՐԱԹ

29 ՕԳՈՍՏՈՍ 1887 (Ն. Տ. ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 5)

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Վերջապէս ստոյգ կերեւի որ
Ձարը Բօրէնհակէն վերադարձին
Գերմանական ծովագետքը տեղ մը
պիտի հանդիպի իւր մեծ հօրեղ-
բայն Կիյեօմ կայսրն ողջունելու
համար: Երկու վեհապետք այս-
պիսի պարագայներու յատուկ
լեզու մը պիտի գործածեն եւ
Պէրլինի լրագիրք բարեկամական
այս նոր ցոյցը պիտի հռչակեն
իւրեւ երկու կառավարութեանց
մտերմական յարաբերութեան նոր
զրուական: Արդեօք Ձարին այս
յանկարծական և անակնկալ սրո-
շումը ընտանեկան աւանդու-
թեամբ նախասահմանեալ բա-
րեկամութենէ՞ մը յառաջ կուգայ
թէ երկու կայսրութեանց մէջ ջըր
տուութեան տեղի չը տալու համար
նախադր ուշուծենէ մը: Կամ թէ
սոյն տեսակցութիւնը եւրոպական
աշխարհավարութեան մէջ նոր յե-
ղաշրջում մը յառաջ պիտի բերէ՞
և ինչպէս ուրիշ անդամներ նոյն-
պէս եւ այս անգամ առկախ
խնդրոց մէջ համաձայնութիւն մը
պիտի գոյացնէ: Պ. Եր Կիրա Ձա-
րին ընկերացած չէ, սակայն Գը-
րոնշթատէն ի Սթէթթին այնքան
հեռի չէ: արդէն Պիլմարք իշխա-
նը իւր յատուկ բնակավայրը
պատրաստած է ի Սթէթթին:

Եթէ մինչեւ իսկ երկու նա-
խարարապետք ներկայ չը գըտ-
նուին իրենց վեհապետներու տե-
սակցութեան, հաւանական չէ որ
սոյն տեսակցութիւնը միմիայն
մտերմական շրջանին մէջ սահմա-
նափակի: Եւրոպիոյ ներկայ վի-
ճակը կայսրութեանց պետերուն
չատ մտածել կուտայ, եւ երկու
անձինք յորոց կ'ախտում ունի եր-
կու մեծ պետութեանց ճակա-
տագիրը, կարելի չէ որ երկու
տարի վերջը այս պահուս իրա-
րու հետ տեսակցին առանց խօ-
սելու այն խնդրոց վրայ որոց լու-
ծումը իրենց կը պատկանի: Յու-
սալի է որ պուլկարական խն-
դիրն ալ երկու կայսերաց տե-
սակցութեան ատեն խօսակցու-
թեան նիւթ լինի:

Այս խնդիրը որ երկու տարիէ
ի վեր Եւրոպիոյ վրայ կը ծան-
րանայ իւր սպառնալիք, այնպի-
սի կէտի մը հասած է յորում
գլխաւորին է զայն առկախ վի-

ճակի մէջ պահել: Եւրոպիոյ խա-
ղաղութիւնը, գէթ ապահովու-
թիւնը անոր յուժման հետ կապ-
ուած է: Ամեն ոք գիտէ թէ
Ռուսիա Պալքսոնաց մէջ գլխաւոր
չափ մ'ունի, իսկ քիչեր կուղեն
ճանչնալ անոր առանձնաշնորհ-
եալ կացութիւնը զոր ստացած
է ի Պուլկարիա, իւրեւ ազատա-
րար: Մինչեւ ցարդ ռուսական
կառավարութիւնը ու է նախա-
ձեռնութիւն չուղեց ստանձնել,
իւր նպատակին համեմու համար
միշտ ժամանակին վրայ յոյս դնե-
լով, և բացարձակապէս յայտա-
րարելով թէ ու է պատահա-
կանութեանց առջեւ իւր կատար-
եալ ազատութիւնը պիտի պահէ:
Եւ սակայն մի քանի օրէ ի վեր
Բեդրսպուրի կառավարութեան
տրամադրութեանց մէջ փոփո-
խութիւնք կը տեսնուին: Ան-
ժըլտիկի է որ Ռուսիա և Բ.
Դուռը համաձայնած են վերջա-
պէս Պաթմայէրի իշխանին դա-
հնկեցութենէն յառաջ եկած
կացութեան վերջ տալու համար:
Գիւսանադիտութիւնը յաղթեց վեր-
ջապէս Սուլթանին վարանմանց և
անոր հաւանութիւնն ստացաւ
Ռուս զօրավար մը զրկելու հա-
մար ի Պուլկարիա, որ պաշտօն
պիտի ունենայ խնամակալութիւ-
նը և իւր մարդիկը ճամբելու,
գիւսանադական իշխանութիւն
մը ի գործ դնելու և նոր ընտ-
րութեան մը ուղին պատրաստե-
լու համաձայն Պէրլինի դաշնա-
դրին:

Կարելի չէ հաւատալ որ Ռուս
կառավարութիւնը իւր մինչեւ
ցարդ հետեւած զգուշաւոր ըն-
թացքը փոխէ առանց նախապէս
վստահ լինելու որ սոյն տնօր-
նութիւնը Պէրլինի ընդունելու-
թեանը պիտի արժանանայ: Մեր
ըսածին ապացոյց է հիւսիսային
զրկու կայսրութեանց մէջ նոր
մերձեցման մը գաղափարը: Կե-
րելի թէ Գերմանիա իւր հզօր
զրացումն ազատ ճամբայ կը թո-
ղու յԱրեւելս, առանց սակայն
հասկցուելու թէ սոյն թոյլտու-
թիւնը ինչպէս կրնայ յարմարիլ,
այն յանձնառութեանց զոր Գեր-
մանիա ստանձնած է ի մասին
Աւստրիոյ: Սակայն եթէ բոլոր
տէրութիւնք իսկ համակերպին
Պէրլինի և Բեդրսպուրիի սոյն
համաձայնութեան, սակայն կայ

ուրիշ մարմին մը զոր չեմք կըր-
նար մոռնալ, այն է նոյն ինքն
Պուլկար ժողովուրդը: Արդեօք
այս ժողովուրդը Ռուսիոյ հովա-
նաւորութեան վերահաստատու-
թիւնը հաճութեամբ պիտի ըն-
դունի, և առանց ընդգիծու-
թեան պիտի կորուստնէ իւր
անկախութիւնը զոր զինու զօ-
րութեամբ կըցաւ պաշտպանել:
Մինչեւ ցարդ հասած տեղե-
կութիւնք տարակոյս չեն թողուր
երբէք որ Պուլկար ժողովուրդեան
գոնէ մէկ մասը պիտի կուռի ե-
թէ զինեալ միջամտութիւն մը լի-
նի ի Պուլկարիա, եւ ցաւալի է
որ Պալքսոնեան թերակողմին մէջ
արձակուած հրացանի առաջին
հարուածը վերստին պիտի ար-
ծարծէ այն հրդեհը որ արեւելից
առանցաւ և զոր Եւրոպա եր-
կու տարի առաջ մեծ դժուա-
րութեամբ մարեց:

(Թան)

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

Ազգ. ժողովոյ Դ. նիստը տեղի
ունեցաւ երէկ Գում-գաբուի
Մայր եկեղեցւոյն մէջ ընդ առ-
ժամեայ նախագահութեամբ Պա-
տրիարքական Դեր. Փոխանորդ-
Հօր և ատենապետութեամբ Մեծ.
Մէրեթմ-Գուլի Յարութիւն էֆ. ի.
Ներկայ երեսփոխանաց թիւն էր
53, երկու հարիւրի չափ ունկըն-
դիրներ կային:

Ատենապետ էֆէնտի ժա-
մը 4 ին ատեն բանալով մի
քանի ատենական դործողութիւն-
ներէ վերջ ներկայեց ժողովոյն
Գումգէն էֆ. ի մի վերահարցումն
որ կը վերաբերէր Աղթամարայ
վանուց մէջ տեղի ունեցած 800
ոսկւոյ դողութեան և եպիսկոպո-
սիով վարդապետաց բանտարկու-
թեան գէպքի մը: Բ. Սամաթիոյ
նոր-թաղի ընտրեալ երեսփոխան
Պէկեան Թ. էֆ. ի ընտրութեան
վաւերացման խնդրոյն և Գ. Կա-
թողիկոսական Յանձնաժողովոյ
դործառնութեանց:

Գաղ. ժողովոյ ատենապետ վը-
սեմ. Նուրեան էֆ. պատասխա-
նելով Ա. կէտին դիտել տուաւ
թէ Աղթամարայ դողութեան
խնդրոյն մանրամասնութիւնները
արդէն վարչութեան համարա-

տուութեան տեղեկագրին մէջ
պարզուած են. ուստի աւելորդ
կը համարի կրնիլ: Գաղով Բ. կէ-
տին այն է Պէկեան էֆ. ի խնդ-
րոյն ըսաւ թէ թէեւ ինքն աս-
կեց առաջ խոստացած էր յա-
տենի ժողովոյ Պէկեան էֆէնտի
ընտրութեան տեղեկագիրը Տօրէն
ներկայել, սակայն Պէկեան էֆ.
Ազգային լրագրաց միջոցաւ Բա-
պիսի դիտողութիւններ ըրած լի-
նելով որք հակառակ էին Նուր-
եան էֆէնտի յայտարարութեան,
վարչութիւնը վարանեցաւ և հե-
տեւաբար չը կըցաւ այդ տեղե-
կագիրը բերել ժողովին:

Գլխաւորապէս Յ. Գումգէն եւ
Ս. Փափագեան էֆէնտիները պըն-
դեցին որ սոյն տեղեկագիրը յա-
ռաջիկայ նստին ներկայացուի
ժողովին, յարելով թէ այս սե-
սակ ընտրութեանց յետաձգումը
կրնայ աննպաստ հետեւանքներ
ունենալ, մինչեւ իսկ պատճառ
լինել առաւել ժողովրդականու-
թիւն յահելու եւ Պէկեան էֆ. ի
համոզումներուն աւելի հաստա-
տութիւն գտնելու:

Դիւանը խոստացաւ մինչեւ յա-
ռաջիկայ նիստ կամ տեղեկագի-
րը և կամ անոր յետաձգման
պատճառը յայտնել ժողովին:

Ապա ատենապետ էֆ. յայտ-
նելով թէ եկեղեցական երեսփո-
խանաց ընտրութեան տեղեկա-
գիրը աւանդուած է դիւանին,
ինչ ինչ ձեւական դիտողութիւն-
ներէ վերջ ժողովը վաւերացուց
սոյն ընտրութիւնները: Հետեւա-
բար ատենապետ էֆ. Ազգ. ե-
րեսփոխան հռչակեց հետեւեալ
եկեղեցական հայրերը:

- Տ. Մկրտիչ Ս. Արքեպս. Խրիմեան
- Տ. Խորէն » Նար-Պէյ
- Տ. Հմայեակ եպս. Դիմաքսեան
- Տ. Ներսէս վրդպ. Արսլանեան
- Տ. Յովսէփ » Սարաճեան
- Տ. Մովսէս » Կէօմրիւքճեան

Ատենական դործողութիւնք
վերջացած լինելով ատենապետ
էֆէնտի անցաւ Օրակարգի Ա.
խնդրոյն որ էր ընտրութիւն
Ազգ. վարչութեան Գաղ. ժողո-
վոյ և տեղեկագիր Ատենապե-
տաց դիւանին և հրաւիրեց Ա-
տենապետաց դիւանին տեղեկա-
բեր Եուսուֆեան էֆէնտի ի բեմ:

Եուսուֆեան էֆ. բեմ ելլելով
կարդաց հետեւեալ տեղեկագիրը:

Ատենապետաց դիւանս ինկա-տի առնելով, Ազգ. Վարչութեան Քաղ. Ժողովոյ հրաժարագիրն, զոր պատկառելի ժողովոյ յղած էր իրեն ի նախաքննութիւն, տե-սաւ որ Ժողովականք իրենց եր-կամեայ պաշտօնավարութեան օ-րինական պայմանաժամը լրացած ըլլալով կը դադարէին պաշտօնա-վարութենէ, հետեւապէս պէտք էր նոցա յաջորդաց ընտրութեան համար հարկ եղած օրինական դործողութեան ձեւնադրել, ընտ-րելեաց երկպառակի ցանկն պատ-րաստելով:

Նկատելով սակայն՝ որ այս ան-գամ եւ կը ծաղկն այն դժուա-րութիւնք, որք միշտ արգելք ե-ղած էին Քաղաքական Ժողովոյ անդամոց փութանակի ընտրու-թեան:

Նկատելով որ սոյն դժուարու-թեանց զլիաւոր մասն կը կայա-նար նոյն խի ընտրական եղանա-կին մէջ, զոր Ազգ. Ժողովը ի վա-ղուց տեսած, եւ բարեփոխել ու-ղած էր, սակայն ըստ որում Սահ-մանադրութեան վերաքննութեան յարակից փափուկ խնդիրներէն մին, հարկ համարած էր յետա-ձգել առժամապէս և համակեր-պիլ արդի եւ նախորդ Քաղաքա-կան Ժողովոց անդամոց ընտրու-թեան պահուն քուէարկեալ բա-նաձեւին, որ էր ընտրել ըստ տը-րամադրութեան Ներքին կանո-նագրի:

Իսկ նկատելով միանգամայն՝ որ ազգային տաղնապալցից աւուրց մէջ, հետզհետէ իրարու յաջոր-դող Վարչութեանց պաշտօնավա-րութեան ժամանակամիջոցն՝ ան-գամ մը խախտած ըլլալով կրօն. եւ Քաղ. Ժողովոց պայմանաժա-մերն միամետայ միջոցաւ իրարմէ կը տարբերին, հակառակ Սահ-մանադրութեան բացորոշ տը-րամադրութեան, որ Վարչութեան սոյն կրկին դերագոյն Ժողովոց միահամուռ ընտրուելն կը պա-հանջէ:

Եւ նկատելով դարձեալ, որ այս անտեղութիւնն բաւական հա-մար ուրիշ միջոց չ'կայ, ալ պէտք է սոյն Ժողովներէն միոյն պաշտօ-նավարութեան միջոցն երկարել, կամ միւսինը յապաւել:

Եւ նկատելով միանգամայն որ Ազգ. Երեսփոխանաց կէսէն ա-ւելի թուով նորոգ ընտրու-թեանց պահուն բանաւոր կը լի-նէր Քաղ. Ժողովոյ անդամոց ընտրութիւնը յետաձգել Երես-փոխանական ընտրութեանց գէթ մեծագոյն մասին աւարտման:

Հաւանեցաւ կարեւորութիւն ընծայել այն առաջտրկին, որ յա-տենի Ժողովոյ բաղմանութիւն Երես-փոխանաց կողմանէ յայտնուած փափաքանց համաձայն, յատե-նի դիւանս կրկնուեցաւ, այն էր հրաւիրել զՔաղաքական Ժո-ղովն շարունակել իւր բաղմար-դիւն պաշտօնավարութիւն ցա-ւարտ ներկայ տարւոյ:

Սակայն տեսնելով որ Քաղա-քական Ժողովոյ պատուարժան անդամակիցք չէին յօժարեր հա-

մակերպիլ սոյն անօրէնութեան, չուզելով շարունակել իրենց պաշ-տօնավարութիւնը օրինաց դժած պայմանաժամէն աւելի երկար ա-տեն, ձեռք դարկաւ պատրաս-տութեան նորընտրելի Քաղաքա-կան Ժողովոյ ընտրելեաց երկպա-ռակ ցանկին, զոր պատիւ ունի մատուցանել պատկառելի Ժող-ովոյ:

Սոյն Տեղեկագրին ընթերցու-մէն յետոյ ջերմ վիճաբանութիւն մը ծագեցաւ երեսփոխանաց մէջ, Յ. Գուրգէն, Մեղքոն Պարոնիկ-եան, Բարսեղ Հալաճեան, Մ. Մամիկոնեան էֆէնտիները Ատե-նապետաց դիւանին երկպառակ ցանկին դէմ խօսեցան: Ասոնց գլխաւոր դիտողութիւնը կը կա-յանար մի քանի կէտերու վրայ որք են. թէ Ատենապետաց դի-ւանը իրաւունք չունէր ցանկի մը պատրաստութեան համար վեց շաբաթ զոհել և Ազգ. Ժողով չը գումարել: Թէ Ատենապետաց դիւանը փակեալ ցանկ մը ներ-կայելով երեսփոխանաց ընտրա-կան իրաւունքը կը սեղմէ և թէ սոյն ցանկէն դուրս մնացած են բաւական արժանաւոր անձինք: Եւ կառաջարկէին Սահմանադ-րութեան համաձայն ընտրութիւն կատարել յատենի Ժողովոյն և կամ «զեղչելի» ցանկը իւր «սըր-բագրելի» ընդունիլ որպէս դի-երեսփոխանք ազատ լինին իրենց ուղած տնձին քուէ տալու:

Ատենապետաց դիւանի երկ-պառակ ցանկը պաշտպանեցին Շ. Նուրեան, Տ. Եւսուֆեան, Յ. Թորոսեան, Ս. Փափազեան, Ք. Ղազարոսեան և ալ էֆէնտիք: Ասոնք փաստաբանեցին թէ ի-րենք եւս ինչպէս Ատենապետաց դիւանը կ'ընդունին անշուշտ որ սոյն ցանկէն դուրս արժանաւոր անձինք չեն պակսիլ Ազգին մէջ: Թէ ասկէ առաջ Սահմանադրու-թեան և ներքին կանոնադրու-թեան խնդիր ծագած լինելով, Ժողովը իւր Սրբազան Նախագա-հին և Ատենապետին դնահատ-ման յանձնած էր այն ամեն խըն-դիրները յորս Սահմանադրու-թեան և ներքին կանոնադրի հա-կասութիւն պատահէր: և թէ տակաւին վերջին նախին մէջ Ազգ. Ժողովն իւր Ատենապետաց դի-ւանին յանձնած էր նորընտիր Քաղ. Ժողովոյ կազմութիւնը ի դործադրութիւն օրինաց:

Այս մասին բաւական երկար և ազմկայոյց վիճաբանութիւն մը տեղի ունենալէ վերջը Ատենա-պետ էֆ. յայտարարեց թէ Ժո-ղովը իւր քուէին տէրը լինելով ազատ է սոյն երկպառակ ցանկը իւր ամբողջութեամբ ընդունելու կամ մերժելու:

Հետեւաբար վիճաբանութիւնը փակեալ յայտարարութեամբ, և 5 ե-րեսփոխանաց գրաւոր առաջար-կութեամբ դադարի քուէի դըր-ուելով երկպառակ ցանկին ամ-բողջութիւնը, 29 ԱՅՈՒՎ ընդուն-ուեցաւ ընդդէմ 20 ՈՁԻ:

Ժամը 7 հասած ըլլալով, ատ-եանը փակեցաւ 8 օրէն նիստ

գումարելու և Քաղ. Ժողովոյ ընտրութիւն կատարելու սրոյ-մամբ ի վերայ Ատենապետաց դիւանի երկպառակ ցանկի:

Սամաթիոյ Ս. Սահակեան և Ն. Վարդուհեան երկուեւ վար-ժարանաց ուսանողաց մրցանա-կաբաշխութեան հանդէսը պիտի կատարուի վաղը ի ժամ 7 նորա-կառոյց եկեղեցւոյ մէջ ընդ նա-խագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատ-րիարք Հօր:

Ամեն. Խրիմեան Սրբազան ող-բացեալ Օտեան էֆ. ի հոգւոյն համար Ս. Պատարագ պիտի մա-տուցանէ վաղը Քատը-գիւղի ե-կեղեցին:

ՏՕՔԹԷՕՐ Ն. ԱՅՎԱԶԵԱՆ

Դարձեալ ըստ առաջնոյն կը դառնուի ամէն օր բացի կիւ-րակէն Եէնի ճամիի մէջ կայ-սերական նամակատան դի-մաց Նիւ-Եորքի դեղարանը, ժամը 7էն մինչեւ 11. ուր իրեն դիմողները կը դարմա-նէ, մասնաւորապէս մորթի հիւանդութիւններ, և ման-կանց հիւանդութիւններ:

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Քրուրի դործարանատէր Պ. Ալֆրէտ Քրուր որ մի քանի օրէ ի վեր մայրաքաղաքս եկած է Տօքթօր Շվայնպէրկէրի հետ, երէկ Սէյամլըքի արարողութե-նէն յետոյ պատիւ ունեցաւ Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու:

Վեհ. Սուլթանը այս առթիւ Ա. կարգի Օսմանիէ պատուանշան չնորհեց նմա:

Պ. Ալֆրէտ Քրուր և իւր ու-ղեկիցք կայսերական պալատան մէջ մեծարուելէ յետոյ պալատա-կան կառքերով իրենց բնակա-վայրը դացին:

Բուսմանական դեսպան Պ. Պալաչանօ եւս երէկ Վեհ. Սուլ-թանին ներկայանալով կարողոս թագաւորին ինքնագիր մի նա-մակը մատոյց, որով չնորհակա-լութիւն կը յայտնէր վերջերս Վեհ. Սուլթանին կողմէ առ ին-քն նուիրուած երկու գեղեցիկ նժոյգներուն համար:

Վեհ. Սուլթանին հրամանաւ այս օրերս Շէյխ-Իւլ-Իսլամի պաշ-տօնատունը նորոգուելուն համար Բարձր. Շէյխ-Իւլ-Իսլամը Պէյլէր-պէյի ապարանքը փոխադրուե-ցաւ:

Սպարապետութեան դրան վիմադրատան դործարանին տնօ-րէն Ալի Շէյրիֆ պէյի Միրիլիվա-յութեան աստիճան տրուեցաւ:

Ղալաթիոյ բեռնակիրներէն Յարութիւն Մուրատեան անուն հայ բեռնակիր մը երէկ անձնաս-պանութեան փորձ փորձեր է փո-րըքանի մը տեղէ մկրատով վիրա-ւորելով, սակայն զդացած ցա-ւուն չկրնալով հանդուրժել ա-

ղաղակեր և օղնութիւն հասնե-նելով Բերայի թաղապետական հիւանդանոցը փոխադրեր են զինքն:

Թարիգ երէկ կը դրէր թէ Գերմանիա ընդուներ է Բ. Դրան առաջարկը և ի մտոյ աէրու-թեանց միջեւ բանակցութիւն մը բանալու նախաձեռնութիւնն ըս-տանձներ է:

Իսկ Մօնիթօր կը դրէ թէ Գերմանիա այն կարծիքն ունի որ միջնորդութեան դերը ինք ուղածին պէս չէ կարող կատա-րել: Ըստ որում ներկայացեալ լուծման եղանակին պայմանները որոշ կերպով դժուած չեն:

Գերմանիա, ըստ Մօնիթօրի, յարեր է թէ նկատելով Բ. Դրան վերապահումները առաջարկեալ եղանակի դործադրութեան մա-սին, զայն Աւստրիոյ, Անգլիոյ և Իտալիոյ ընդունել տալու նախա-ձեռնութիւնը եթէ ոչ Թուրքիա գոնէ Ռուսիա պարտի ստանձնել:

Օտէսայէն հասած մասնաւոր տեղեկութեանց համաձայն, հա-րաւային Ռուսիոյ զանազան տե-ղեր դառնաւ զօրաց արտասովոր մթերք և ուտեստ զրկուեր են:

Սօֆիայէն կը ծանուցանեն թէ Մուլթուրօֆ դեղապետը բանակին ընդհ. հրամանատար կարգուեր է. Նիքոլայէֆ և դըն-դապետին պահեստի թոշակ յատ-կացուեր է. Վերջին անգամ պա-տերազմական դործոց նախարար Բեդրօֆ հաղարապետը ղինուո-բական դպրոցի հրամանատար անուանուեր է:

Ինչպէս երէկ ծանուցինք, Պ. Շըրոտէր և Ալդ մայրաքաղա-քս հասան հինգշաբթի օր: Ա-ռաջինը Լոնտոնայի համալսար-նի մտագէտ մ'է, իսկ երկրորդը Ասիոյ երկաթուղոյն արտօնա-աէրերէն մին է:

Ասոնք Պ. Սէֆէյտէրի հետ Մեծ-Եպարքոսին և Հանրօգուտ շինութեանց նախարարին այցե-լելով ծանուցին թէ Ասիոյ գծին արտօնութիւնը դործադրելու համար կատարեալ համաձայնու-թիւն դոյացած է Սինաիքայի մէջ:

Պ. Շըրոտէր և Ալդ ծանուցին Քեամլի փաշայի թէ Կ. Պօլիս դալու համար իրենց յապաղման պատճառը Բ. Դրան պահանջած յաւելուածական պայմանն է, որ էր երկաթուղոյ գիծը աւելի ըն-դարձակել, մինչդեռ արտօնա-տեարք միայն Հայտար-փաշայէն էնկիւրիւ գծին շինութիւնը խնդրած էին սկզբամբ:

Սինաիքան կայս. կառավա-րութեան խնդրանաց համաձայն ամեն միջոց ձեռք առած է եր-կաթուղոյ գիծը մինչեւ որոշ-եալ տեղը շարունակելու համար:

Այս պարոնները երէկ կայսե-րական պալատն երթալով իրենց յարգանքը մատուցին Վեհ. Սուլ-թանին, յայտնելով վեհապետին թէ անոր մեծարանաց արժանա-նալու եւ Իւր հպատակաց բա-րեկեցութեան մասին ունեցած բաղձանաց եւ հոգածութեան համապատասխանելու համար կը

փառաբանական միջոց ի դուրս գնելու:

Ասանք երեկ Գուրու-Չէյմէ Մեծ Եպարքոսին հետ տեսակցեցան:

—Պրահայական Վոյսիսի դրահաւորը այսօր վաղը Իզմիրի ջուրերը պիտի երթայ: Միջերկրականի աւազանի վրայ եւ խոտակիւն նաւախումբերն ալ Իզմիրի ծովածոցը պիտի այցելեն:

—Լոնտոնայէն կը ծանուցանեն թէ Սըր Էվլին Պէրինկ ամսոյս վերջը Եգիպտոս պիտի երթայ: Թագուհւոյն ներկայացուցիչը իւր կինը եւ զաւակն ալ ի միասին պիտի տանէ:

—Գործարար անդլիսիական շոգենաւը Բէօսթէնէն մայրաքաղաքս հասաւ: Իմօթէն պահակ շոգենաւը Միջերկրականի անդլիսիական նաւախումբին հետ միասնաբար համար մայրաքաղաքէն պիտի մեկնի:

—Փօքէնհակէն կը գրեն թէ Չարը կատարելապէս առողջացեր է: Իւր ընտանեաց հետ բաց կառքով պտրտեր է:

—Պետարապոյի զանազան դաւառաց մէջ որթալուծ երեւան ելեր է:

—Գերմանիոյ դահաժառանգ իշխանը ձմեռը Իտալիա պիտի անցնէ: Նախ Վենետիկ, յետոյ Հռոմ եւ վերջապէս Նաբոլի պիտի բնակի: Իտալիոյ թագաւորը Գալէրիոյ փառաւոր դղեակը անոր տրամադրութեան ներքեւ գրեր է:

—Հափսիս դործակալութիւնը Բէյթայէն քաջուած հեռագրի մը համաձայն ծանուցած էր թէ Ֆէրիտիան իշխանը իւր ի հունդարիա ունեցած ազարակները

պիտի քաշուի, եւ թէ ներկայ պարագայից մէջ անոր մեկնումը իբր գահընկեցութիւն կը նկատուի:

Սթամբուլ կ'ըսէ թէ այս լուրը անհիմն է, ինչպէս նաեւ այն որ կը ծանուցանէր թէ Քէմալ-թին իշխանուհին Պուլկարիա իւր որդւոյն քով պիտի երթայ: Իշխանուհւոյն մայրը Ֆէրիտիան իշխանին մեկնելէն ի վեր տակաւին անցեալ շաբթու Էպէսթալէն մեկնել է իւր միւս որդւոյն Օհիւթ իշխանին քովը երթալու համար որ Սթիւրի կը գտնուի, ուր պիտի մնայ երկարատեւ:

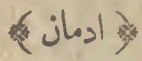
Սթամբուլ կը յարէ թէ Ֆէրիտիան իշխանը չպիտի թողու Պուլկարիա ցորչալի բանակին եւ կառավարութեան վերաբերեալ դործեր ինչպէս նաեւ քաղաքական պարագայներ իւր ներկայութիւնը պահանջեն ի Պուլկարիա:

—Պրահայէն իշխանը անցեալները Բէյթէնի մէջ ինքզինքը կռել տալով աներ է որ միեւնոյն ծանրութիւնը ունի զոր ունէր անցեալ տարի նոյն թուականին, այն է 207 լիտր, այսինքն 72 հօխայ եւ 180 տրամ:

—Ռուսիոյ կայսեր եղբորորդի Նիքոլա Միխայելովիչ մեծ դուքսը, Մոսկուայի կառավարիչ Ալեքսանտր Տոկոբոլեֆ իշխանը, Պէրլինի ռուսական դեսպան Շուվալով կոմսին կինը, Անգլիոյ Լուիզ իշխանուհին ի մօտոյ Փարիզ պիտի հասնին:

Զ Ե Կ Ո Յ Ց

Յառաջիկայ շաբթու պիտի ըսկսիմք հրատարակել խիստ հետաքրքրական վէպ մը ընտիր թարգմանութեամբ որ մեր ընթերցողաց շատ հաճոյ պիտի լինի:

ԻՏՄԱՆ

ԿԱՄ

ՏԱՃԿԵՐԷՆ

ՄՏԱՄԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

Տէր Է. Հրատարակիչ

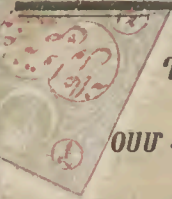
ՀԱՅ ԴՐԱՇԱՐԱՅ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Սոյն տաճկերէն ընթերցանութեան դիրքն որ երեք մասերէ կը բաղկանայ, հռչակաւոր թուրք գրագէտ Է. Օսմանեան բարձրագոյն վարժարանաց ուսուցիչ Ալի Նազիմա պէյը կողմէ պատրաստուած է ըստ Բէյրութի դրութեան, եւ որոյ առաջին մասին տպագրութիւնն արդէն սպառած լինելով, երկրորդ տպագրութեան արժանացած է կարեւոր յաւելումով, այն է՝ դժուարիմաց բառերուն բացատրութեամբ:

Սոյն դասագիրքն արդէն Օսմանեան, Յունական եւ Հրէական վարժարանաց մէջ մուտ գտած է զնահատուելով նոյա կրթական տեսչութիւններէն, եւ գոհութեամբ կը յիշատակենք թէ մեր կրթական Տեսչութիւնն եւս արժանապէս գնահատելով եւ Պատրիարքարանի կնքովն վաւերելով ներմուծած է զայն ընտրեալ դասագրոյ մէջ, իբրեւ օսմանեան ընթերցանութեան մէկ հատիկ դասագիրք մը:

Գինն է Ա. Մասին 2 դր. Բ. Մասին 2 ու կէս դր. Ե. Գ. մասին 3 դր.

Տպագրութիւնն յոյժ մաքուր է: Աղբիւրն վարժարանաց համար հարկւրին 20 զեղ կըլլայ:

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՕՍՄ. ՔՕՆՍՏԱՆՍԷ

Երէկ երեկոյ դոց..... 16 1
Այս առաւօտ բաց..... 16 2

ԻՍԹԻԳՐԱՁԸ ՏԱԽԻԼԻԹԷ

Այս առաւօտ..... Գ. Կ. 38 37

ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԻ

Թրամուէյ..... դր. 315
Րումէլի երկաթուղի... ֆր. 36

ԸՆԹԱՏԻ ԴՐԱՄՈՑ

Օսմանեան ոսկի.....	դր. 100	—
20 Ֆրանքնոց.....	87	38
Անգլիական ոսկի.....	110	14
Բօլ Իմպերիալ.....	90	30
Բրիտից.....	20	51
Րումէլի Թիթագրամ.....	10	12
» արծաթ.....	76	—
Ֆիօրին.....	—	—
Մէճիտ արծ (տարբ.).....	108	22
Վեցնոց.....	103	—
Հինգնոց.....	103	—
Մէթալիք.....	98	—
Բառորդ.....	108	—
Մանր մէճիտ.....	104	—
Թափիլէ.....	15	15

մական եղանակաւ մը, Պ. տէրմանսէյի քով, այն տեղը ընդ երկար թափուր մնացած, անոր հետ փոխանակել դորովանաց խօսքեր, բերել նորա կենաց եւ տանը մէջ այն հաղար եւ մի մանրամասնութիւններն զորս կանայք միայն կը հասնին եւ որք կը տարածեն ամէն իրերու վրայ չեմ գիտեր ինչ չնորհալի բան մը: Օռէլի ասիկից աւելին չէր ուզեր: Այնուհետեւ վստահ իւր սիրոյն անկողնի ծովեանը վրայ, Պ. տէրմանսէյ ուրախութեամբ կը յանձնէր նմա ինքզինքն, եւ իւր ճակատագիրն տակաւ առ տակաւ կը կորուսանէր այն երկնորտութիւնն եւ կասկածն զոր թողած էին իրեն իւր առաջին վշտերն: Իւր աղջկին, զայն երջանիկ տեսնելուն վրայ գոհ, կը մոռնար ամէն ինչ, եւ երբ Տիկին Օպէռի կը գրէր, կը յայտնէր նմա այն որդիական ուրախութիւններն զորս չէր ծածկած ու է սիրտ մը: Բաց աստի կ'զգար այն հեշտագին զգացումն որուն պերճախօս դրողէտ մը «դաշտաց մայրութիւն» անունը տուած է: Առաւօտուն երբ պատուհանը կը բանար, փոխանակ վարժարանին մէջն բակը տեսնելու կը գիտէր կապուտակ երկնակամարն, հեռակայ իրերն կիսովին ծածկուած լուսաւոր մշուշով մը, պարտէզն, ծառերն, մարքերն, դեղձիկան կիւնքի ամեն շաբթուներն: Երկար, խիստ երկար կը չնչնայ այդ մաքուր եւ զով օդն եւ շնորհակալ կը լինէր Աստուծոյ տուած լինելուն համար երբ փոթորիկներէ ապաւինեալ, տերեւոց ներքեւ այդ խաղաղաւէտ բոյնը:

զին ծայրը, դղեկին դրան բացուիլը տեսան, միանգամայն երկու մարդոց իրենց կողմը յառաջանալը: Մին ի նոցանէ պէտք ունէր միւսոյն որ Էմանուէլն էր:

—Աւասիկ Մօրիա տէրմանսէյն: Աւասիկ ձեր Հայրն: Գոչեց Պ. տ'Օպէրիով:

Օռէլի իւր հօր կարկառելով ձեռքերն, եւ ի ծունը իջնելով ճանապարհին վրայ:

—Հայր իմ, ըսաւ ընդհատեալ ձայնիւ մը, հայր իմ ներեցէք:

—Ներե՛ր, սիրեցեալդ իմ որդեակ, քու վրայ յոյս ունէի եւ կը սիրէի զքեզ, ըսաւ Պ. տէրմանսէյ զայն գետնէն վեր վերջնելով եւ կուրծքին վրայ սեղմելով:

Պ. Պ. Օպէրիով եւ իւր որդին, վկայ այդ տեսարանին, չէին կրնար զսպել իրենց արտասուքն: Շնորհիւ այդ կատարեալ շօշափման որ սրտի քաղաքավարութիւն է, Մարքիզն հասկցաւ թէ՛ առանձինն հարկ էր թողուլ, գոնէ առաջին վայրկեաններն, զՕռէլին եւ իւր հայրը:

—Մնայք բարեաւ, Մօրիա, ըսաւ ձեռքն սեղմելով, երջանկութիւնը չը սիրեր անկարեւորներն: ...Օրիորդ, կենացս մէջ աւասիկ երջանկագոյն վայրկեանս յորում կըցայ ձեզ ծառայութիւն մը մատուցանել:

Էմանուէլի ձին բերին, փոփուրէն սպիտակացեալ էր:

—Մի քանի վայրկեան կանուխ հասնելու, հա-

